

JANUAR

1 P Novo leto
2 S Izidor
3 N Ine Jezusova
4 T. T. S. S. S. S.
5 T. S. S. S. S. S.
6 S. S. S. S. S. S.
7 C. S. S. S. S. S.
8 P. S. S. S. S. S.
9 S. S. S. S. S. S.
10 N. S. S. S. S. S.
11 P. S. S. S. S. S.
12 T. S. S. S. S. S.
13 S. S. S. S. S. S.
14 C. S. S. S. S. S.
15 P. S. S. S. S. S.
16 S. S. S. S. S. S.

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO. IN SLOVENSKE ŽENSKÉ ZVEZE V Z EDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKI
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

STEV. (NO.) 1.

CHICAGO, ILL., PETEK, 1. JANUARJA — FRIDAY, JANUARY 1, 1937

LETNIK (VOL.) XLVI.

Evropa še vedno v negotovosti - Predsednik za višje plače

Hitler se ne more odločiti, da bi pristal na strogo nevtralnost glede Španije in se posvetuje z vojaškimi in civilnimi osebnostmi. — Mussolini prigovarja Hitlerju, naj odtegne pomoč španskim nacionalistom, da se prepreči splošna vojna.

Pariz, Francija. — V prestolnicah evropskih velesil se vodijo te dni razgovori in posvetovanja, katerih izid bo imel važne posledice za vso Evropo in ki utegne ali prirediti do splošne vojne ali pa jo preprečiti. Na dnevi red je namreč prišlo akutno vprašanje, kako stališče naj zavzamejo evropske države glede Španije, namreč glede tega, ali se naj še naprej dovoljuje zunanja pomoč bojujočim se strankam, ali naj se prepreči vsak izvoz močvirja ali vojnega materiala tja.

Dočim so druge večje države, kakor se more iz zunanjih znamenj razvideti, pripravljene, da odtegnejo svoje prste popolnoma iz španske afere, se pa očitno Nemčija kar ne more odločiti ne na eno, ne na drugo stran in Hitler je že skoraj celi teden glede tega v posvetovanju deloma s samim seboj, deloma z drugimi nazizskimi voditelji.

Razumljivo je, da se je Hitlerju težko upirati skušnjavi, da spravi svojo nasprotnico Francijo v fašistične klešče od dveh strani, do česar bi prišlo, ako v Španiji zmagaajo nacionalisti, in tako se mu je očitno težko odločiti, da bi odrekel svojo nadaljnjo pomoč tem svojim zaveznikom, katerih vlado je skupno z Mussolinijem že priznal kot edino legalno vlado v Španiji. Nasprotno pa ga Francija in Anglija točno tako grozeče gledata, da si ne upa kratkoma lo odbiti njune ponudbe za strogo nevtralnost napram Španiji. Odločitev, ki se ima izreči glede te zadeve, se zdi Hitlerju tako važna, da si je ni upal ukreniti sam s svojimi glavnimi svetovalci, marveč je za to sredo sklical konferenco vseh višjih civilnih uradnikov in vojaških častnikov.

Kakor vedo povedati poročila, prigovarja Hitlerju Mussolini sam, naj opusti svoje načrte glede Španije in prepusti generalu Francu, da si pomaga iz kočljivega položaja, kakor si sam ve in zna. S tem ni rečeno, da Mussolini ni zainteresiran v tem, da zmagaajo nacionalisti, saj jim je sam pošiljal pomoč in, da jim da več korajžje, skupno s Hitlerjem, kakor omenjeno, priznal njih vlado. Sedanjí umik, ki ga skuša napraviti, je samo znamenje, da je Mussolini bolj pretkan in prevdaren politik kakor je Hitler. Zadnji hoče takorekoč z glavo skozi zid s svojimi načrti, dočim gleda Mussolini tudi na okolnosti. In zdaj vidi, da postaja španska afera v resnici že prevročna in preveč nevarna ter da se utegne iz svetovne vojne, ki zdaj divja v Španiji v malem obsegu, razviti prava svetovna vojna, ako se ne bo nehala drezanje v tiisto gnezdo. Predvsem pa se zdi

VLADA V ZADREGI

Primorana da, dovoli izvoz aeroplanov v Španijo.

Washington, D. C. — Državni departament brska po raznih zakonikih, da bi izsledil kak zakon, po katerem bi bilo omogočeno, prepovedati družbi Vimalert Co. iz Jersey City izvoz vojaških aeroplanov v Španijo. V ponedeljek je namreč izdala vlada dovoljenje tej družbi, da sme izvoziti v Španijo aeroplanov za \$2.777.000, ker ni mogla najti nikakega zakona, po katerem bi lahko prošnjo odbila. Sedaj veljavni nevtralnostni zakon sicer prepoveduje izvoz bojnih potrebščin, toda samo v slučaju ako je vojna med dvema ali več državami. Za slučaj civilne vojne, kakor je zdaj v Španiji, zakon ne določuje ničesar.

POSNEMANJA VREDEN DELODAJALEC

Philadelphia, Pa. — Delavci pri tukajšnjem podjetju American Chemical Paint Co. so prosti vseh svojih večjih dolgov. Predsednik družbe, J. H. Gravell, je namreč napravil neverjetno velikodušno potezo, da je za božično darilo dal vsakemu delavcu toliko, da je lahko te dolgove poplačal. Delavec je v podjetju nekaj manj kot sto in predsednik jim je na ta način izplačal okrog \$100.000. V dnevi pred božičem je predsednik poklical k sebi vsakega delavca posebej in od strani izvelkel od njega, koliko ima ta dolgovi, in to svoto je nato prejel delavec kot božično darilo. Tisti pa, ki nimajo dolgov, so dobili bonusa \$100. Predsednik se je izrazil, da je bil nagib za ta njegov čin deloma sebičen, češ, ker ve, da delavec brez dolgov lahko bolj uspešno opravlja svoje delo.

POLJAKI OBLJUBILI POMOC ČEHOM

Pariz, Francija. — Francoski zunanji minister Delbos je v tork objavil v poljski zbornici, da je dala Poljska zagotovilo, da bo prisločila na pomoč Čehoslovaki v slučaju, ako bi bila ta napadena od Nemčije. Francija jo je pridobila za to zagotovilo s tem, da ji je obljubila posojilo v znesku nekaj nad 63 milijonov dolarjev.

Mussoliniju nevarno to, da vidi, kako tesno ste si v tem trenutku edini Francija in Anglija, in to je brez dvoma glavni vzrok za njegov umik, h kateremu zdaj skuša pregovoriti še svojega tovariša Hitlerja. Upati je, da bo tudi Nemčija pod pritiskom razmer popustila in se bo tako končno prepustila španski in španskemu samim.

STANJE PAPEŽA BREZUPNO

Celo iz zdravniških poročil izostala tolažljiva fraza.

Vatikan. — V noči med torkom in sredo je prebil sv. Oče brez spanja vsled silovitih bolečin, ki jih trpi v nogah. Zjutraj so se njegove moči sicer nekoliko okrepile, toda splošno stanje pacienta je tako, da je celo iz zdravniškega poročila izostala doslej navadna fraza "zadovoljivo." Papež je bil namenjen imeti kratek nagovor, ko bo v nedeljo prispel semkaj iz Amerike kardinal Dougherty, ki bo papeški legat na evhar. kongresu na Filipinih, toda skoraj izključeno je, da bi mogel božnik zbrati toliko moči za to priliko.

NOVA IZNAJDBA ZA ČIŠČENJE ZRAKA

New York, N. Y. — Prebivalstvo v velenostih ima lahko upanje, da bo končno vendar enkrat le dihala čist zrak. Dva znanstvenika, dr. H. F. Johnstone in A. D. Singh, sta namreč pretekli tork objavila, da se jima je posrečilo odkriti neko metodo, s pomočjo katere se bo mogel izčistiti sajesti zrak nad velikimi mesti. Po njunem zatrdilu ne bo ta iznajdba samo pospeševala zdravja milijonom ljudi, marveč bo imela tudi praktično vrednost, kajti istočasno se bo pridobivalo žveplo, s katerim je zrak nad mesti prenasiten.

POD OBSOJENIM NA SMRT SE UTRGALA VRV

Šangaj, Kitajska. — Neki bivši policist iz britanske Indije, Atma Singh, je imel iti pretekli tork v smrt na vešalih zaradi umora, ki ga je izvršil nad nekim drugim policistom. Srečno naključje pa je preprečilo izvršitev smrtno obsodbe in tako utegne biti obsojenec še pomilostjen: Vrv nad njim se je namreč utrjala, da je tresel na tla in pri tem zadobil znatne poškodbe na glavi. Poleg pomilostitve ga utegnejo njegovi rojaki tudi častiti kot nekakega malega boga, ker so mu bogovi tako naklonjeni.

AVTOMOBILSKI INDUSTRIJI GROZI ZASTOJ

Flint, Mich. — Zaradi stavk, ki se rapidno hitro širijo po raznih tovarnah, kjer se izdelujejo glavni avtomobilski sestavni deli, je celotna avtomobilska industrija na tem, da ukine obrat. V sredo zvečer je izbruhnila stavka v drugi delavnici Fisher Body, kar bo primoralo celotno Buick tovarno, da preneha z delom. Že prej pa se je ustavilo delo v Chevrolet tovarni. Skupno so zdaj tovarne Fisher Body zatvorjene v štirih mestih, namreč v Flint, v Clevelandu, Atlanta, Ga., in v Kansas City, Mo.

Katoliški Slovenci, podpirajte svoj list "Amerikanski Slovenec"!

RADI

cerkvenega in postavnega praznika na Novaletni dan 1. januarja sobotne številke našega lista ne bo, kar naj se blagovoli vzeti na znanje.

KRIŽEM SVETA

Avignon, Francija. — Vojaški letalec Fred Geille je dosegel rekord v hitrosti pri skakanju s padalom iz aeroplanov. Tekom ene ure in 45 minut je napravil pretekli tork dvanaest zaporednih takih skokov.

Mexico City, Mehika. — Vlada objavlja, da bo ustanovila prebivališče za Leona L. Trotzkija na kakem zapuščenem kraju, kjer bo varen pred svojimi sovražniki. Trozky je bil izgnan iz Norveške, kjer je imel začasno zatočišče.

Pariz, Francija. — Tukajšnji mestni uslužbenci so stopili v stavko, zahtevajoč višjo plačo, in v tork so vpriporili po ulicah demonstracije, ki so se razvile v krvav pretep s policijo. Ene oseba je bila pri tem ubita.

POGAJANJA ZA ODKUPNINO

Tacoma, Wash. — Na prošnjo staršev 10 letnega Chas. Mattsona, ki je bil ugrabljen preteklo nedeljo iz svojega doma, so oblasti, državne in federalne, v tork začasno prenehale z izsledovanjem zločinca, da so se na ta način mogla voditi pogajanja za povrnitev dečka nepoškodovanega proti odkupnini \$28.000, kar je ugrabitelj v svoji noti, ki jo je pustil na licu mesta, zahteval. Kakor se je v tork izrazil neki prijatelj dečkovega očeta, ki je tukaj znani zdravnik, dr. W. W. Mattson, so prišli v stik z ugrabiteljem in zahtevana svota se bo izplačala. Oblasti nimajo za zlikovcem drugega sledu kakor not, ki jo je ta zapustil, in p. lestvo, po kateri je splezal na okna, in ta dva predmeta so skrbno preiskali glede prstnih odtiskov.

NEMČIJA ODPRAVLJA KLASIKE

Berlin, Nemčija. — Po novem nazizskemu učnem načrtu se bo iz višjih šol popolnoma odpravila grščina, latinščina pa bo stopila na drugo mesto, dočim se bo med tujezskimi jeziki na prvem mestu poučevala angleščina.

ŠIRITE AMER. SLOVENC!

BLAGOSLOVLJENO, SREČNO IN ZDRAVO NOVO LETO

želi vsem cenjenim naročnikom, zastopnikom, sotrudnikom in vsem prijateljem lista

Uprava in Uredništvo "Am. Slovenec".

LAKOMNI DELODAJALCI

Predsednik ožigosal lakomne delodajalce, ki za dolge ure plačujejo take plače, da morajo delavstvo stradati.

Washington, D. C. — Da bo predsednik Roosevelt pritisnil na to, da se v prihodnjem zasedanju kongresa sprejme kak zakon, ki bo podoben bivši NRA, se je jasno razvidelo iz izjav, ki jih je podal v svoji konferenci s časnikarji pretekli tork. Z ogorčenostjo je ob tej priliki predsednik obsodil otroško delo, dolge delovne ure in sramotno nizke plače ter povdaril, da delodajalci pričeli s tem prakticiranjem, ko je bila razveljavljena NRA.

Predsednik je povedal o nekem tipičnem dogodku iz časa kampanje. V New Bedford, Mass., se je skozi gnečo ob cesti skušala na vse krinlje preriniti do njega neka dekle, da bi mu izročila neko pismo. Predsednik je videl, ko je policija deklelo zavrnila, in je naročil svojemu pomočniku, naj vzame pismo od dekleta. V pismu je stalo: "Zelela bi, da bi ukrenili kaj v pomoč nam dekletom. Vi ste še edino pribežališče, ki nam preostaja. Delamo v neki tovarni za obleke in pred nekaj tedni je bila naša najnižja plača po \$11 na teden. Celo učence so dobile po \$7. Danes se je 200 dekletom znižala plača na \$4, \$5 ali \$6. Prosim, pošljite koga iz Washingtona semkaj, da bo skrbel za to, da bomo mogle živeti." Predsednik je oddal pismo delavskemu departmantu in državnim oblastem v Mass.

POŽAR V ZABAVALIŠČU

Selma, Ala. — Predstava v zabavalšču nekega tukajšnjega kluba, ki bi se bila imela izvršiti pretekli tork zvečer, je bila na tragičen način preprečena. Število plesalk v kostumih je bilo ravno pripravljeno, da nastopijo na odru, ko je neke, po neprevidnosti vržena goreča v žveplenko, užgala kostum ene plesalk, na kar je ogenj z naglico objel še druge plesalke. Na krike žrtev so iz občinstva prihiti moški in s svojimi suknjiči zadušili plamene, predno so ti mogli zavzeti večji obseg. Vendar pa je sedem leket zadobilo nevarne opecline.

Citajte oglase in podpirajte tiste, ki podpirajo katoliški list "Amer. Slovenec!"

Iz Jugoslavije

Sneg, ki je pokril Ljubljano in okolico precej na debelo, je napravil občutno škodo. Sneženi meteži so divjali tudi po Gorenjskem, Dolenjskem in Notranjskem. — Smrtna kosa. — Nezgode in drugo.

Bel Miklavžev dar

Ljubljana, 7. dec. — Miklavževa nedelja se je kar nenkrat spremenila v belo. Zgodaj zjutraj je deževalo, pozneje je pa sneženi val popolnoma zagrnil Ljubljano in široko okolico. Snežilo je ves dan, tako da je bilo snega na ravni za skoro četrt metra. V gostih kosmih so letele težke mokre snežinke, ki so se vse dale na žice električnih, telefonskih in drugih naprav. Že zvečer so bile potrgane mnoge žice. Kljub močnim snežnim viharjem po mnogih krajih, zlasti po Notranjskem, Kočevskem in drugod se je včeraj razvijal železniški in drug cestni promet še dokaj redno.

Avtomobilski osobito avtomobilski promet je moral včeraj premagati marsikatero oviro, ko so bile ceste na mnogih krajih močno zasnežene. Zaradi slabih cest je bil na mnogih progah ukinjen avtomobilski promet. Davi so bile zaradi težje snega potrgane mnoge lokalne in medkrajevne telefonske žice.

Ne samo v Ljubljani in okolici, marveč tudi po raznih krajih dravske banovine je sneg napravil precejšnjo škodo na žicah javno prometnih naprav. Poštno ravnateljstvo javlja, da so na vse smeri potrgane telefonske in brozjavne žice in tudi železniške, v kolikor jih vzdržuje poštna uprava. Snežni meteži so zlasti močno poškodovali vse naprave po Gorenjskem, tako zlasti okoli Kamnika, in tudi po Štajerskem, Notranjskem, in Dolenjskem. Medkrajevne zveze so bile dopolne slabe. Sneg je tudi ponagajal ljubljanskemu telefonskemu omrežju. Okoli 800 naročnikov je bilo davi zaradi snega izključenih od prometa. Ti niso mogli dobiti z ostalimi nikake zveze.

Nenadno zapadli sneg je povzročil po nekaterih progah večje ali manjše zamude. V bližini Jarš na kamniški progi je sneg tako obtežil žice, da so se nekateri telegrafski drogovi močno nagnili. Ko je danes zjutraj privozil kamniški vlak do bližine Jarš, se je moral ustaviti, ker je bil na tem mestu telegrafski drog tako močno nagnjen čez železniško progno, da bi ga bil vlak prav gotovo podr. Če strojevodja ne bi prej opazil ovire, ki jo je sneg postavil na pot.

Nenadno zapadli sneg

Lendava, 4. dec. — Te dni se je iz hiše posestnice Raj v Dugi vasi pri Lendavi nenadoma začel valiti gost smrdeč dim, za njim je pa tudi kmalu udaril plamen. Na srečo je posestnik Anton Rittler hitro sklical sosedo in kopale v bližnjih dugoveških gorcih, ki so prihiti na kraj nesreče in z združenimi močmi pogasili požar, ki bi bil skoro usoden. V bližini omenjene hiše je namreč veliko lesenih hiš in s slamo kritih poslopij, ki bi se v slučaju da bi ne mogli požara tako hitro pogasiti, gotovo vžgale drugo za drugim. Požar je nastal na ta način, da se je stena ob štedilniku, v svoji notranjosti vnela, toda zmaz na zunanji strani je preprečil, da bi to opazili. Tako je počasi tlelo naprej, dokler ni končno ogenj udaril na dan.

Nesreča na cesti

Ivan Šrot, 58 letni delavec iz Vurberga pri St. Juriju ob južni železnici, ki je bil zaposlen v železnici v Storah, je hotel pomagati nekemu vozniku na cesti v Prožinski vasi. Šrot se je uprl v voz, pri tem mu je pa spodrsnilo. Padel je pod voz, težko naložen z drvmi, konja sta potegnila in kolesa so šla Šrotu čez trebuh in ga smrtno nevarno poškodovala.

Smrtna kosa

V Mariboru je umrla Josipina Stupan, šivilja. — V Rožni dolini pri Ljubljani je umrla Ana Gorišek, rojena Zanoškar, vdova Robežnik, žena šolskega sluga stara 71 let. — V Dravljah je umrl Franc Kunaver, sin kmetovalca star 18 let. — V Ljubljani je umrla Marija Gale, rojena Habjan, vdova sprevednika drž. železnice stara 79 let.

Ponesrečil se je

Na ljubljanskem kolodvoru se je ponesrečil 48 letni vlakovodja Martin Kancan. Ko je stopal z vlaka, je padel s stopnice in se močno poškodoval na glavi. Drugi dan so ga morali peljati v bolnico.

Domači prepri

V Planini pri Celju je vojni invalid Preskar v prepiru udaril svojo ženo 46 letno Marijo s palico s toliko močjo po glavi, da ji je prebil lobanjo in so jo morali odpeljati v celjsko bolnico.

Nesreča

"Na zunanjem rudniškem obratu v Hrastniku se je hudo ponesrečil rudar Benjamin Kozar in so ga morali odpeljati v ljubljansko bolnico.

S kolesa je padel

V ljubljansko bolnico je bil pripeljan kolarski pomočnik Franc Tavčar iz Podboršta pri Ježici. Peljal se je s kolesom v mestu, pa mu je na ledeni cesti spodrsnilo da je padel in se nevarno pobil.

Domači so ga pretepli

Med 24 letnim Ivanom Piškurjem in Želimljah in njegovim očetom ter bratom je nastal hud spor, baže zaradi dediščine. Iz prepira se je izcimil pretep, ki je bil za Ivana usoden. Dobil je nevarne poškodbe po glavi in telesu, da so ga morali odpeljati v ljubljansko bolnico.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevo po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:		Subscription:	
Za celo leto	\$5.00	For one year	\$5.00
Za pol leta	2.50	For half a year	2.50
Za četrt leta	1.50	For three months	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$6.00	For one year	\$6.00
Za pol leta	3.00	For half a year	3.00
Za četrt leta	1.75	For three months	1.75
Posamezna številka	3c	Single copy	3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Novoletne misli

Novo leto je tukaj! Da bi bilo srečno, zadovoljivo in uspešno za vsakogar — v vsakem oziru! Dal Bog!

Kakor se ljudje spominjamo na posebne načine raznih spominskih praznikov — tako tudi z nekim posebnim čutom čakamo na praznik Novega leta in ga sprejememo na posebne načine.

Tu v Ameriki, ko odbije na Silvestrov večer polnoči, se oglašijo po cerkvah zvonovi, po tovarnah se oglašijo sirene, po ulicah začne pokati, začuje se vrisk mladcev in starejših — vse sprejema Novo leto na znanje. To traja več minut in zanimivo je. V tem je dokaz, da se ljudstva zavedajo, da je dospelo Novo leto in to naredi več ali manj nekaj utis na vsakega izmed nas. Če drugega ne — vsak se spomni na to: da je zopet minilo eno leto in da je eno leto starejši. Pri tem pride misel sama od sebe: eno leto bližje groba sem. In onim, v katerih čut vesti še ni popolnoma zamrl, pride tudi misel: in kako sem pripravljen — kako bo z menoj? Da — to vprašanje je najvažnejše za vsakogar. Za vsakega izmed nas postojijo to vprašanja. Tudi za one, ki pravijo, da so se znebili "jarma" vere. Ali so se res znebili jarma s tem, če so vero zgubili? Se motijo! Vera ravno jarem tega vprašanja: kam, po tostranskem življenju in kaj bo potem z menoj? — olajšuje in pojasnjuje.

Pa se citira in navaja razne brezbožne mislece, kaj so o gotovih prilikah izrekli, kaj so zapisali tu in tam, itd. Kakor, da bi kateri izmed tistih mislecev že bil tam za zaveso večnosti. Nič ni! Tako kričijo na vsa usta. S smrtno se vse konča. Ali se res vse konča? Ste prepričani? Toda — kaj pa če se ne? Kaj pa potem?

Eno vemo vsi, da kakor pride za vsako leto njegov zaključek — tako umira vse na tej zemeljski obli, kar se rodi. Pride in gre. Eno leto ima vsak, v katerem se rodi in eno leto zopet v katerem umre. V katerem letu bo za nas zadnje leto? Bog sam ve, koliko izmed nas, ki čitamo te vrstice ne bo morda ob letu več tukaj — da bi sprejeli prihodnje Novo leto? In tu velja, da postojimo in razmišljamo: enkrat živim — kako živim?

Bilo je nekega Novoletnega praznika v letih okrog 1900, ko sem jo brisal z očetom po sneženi poti k maši k farni cerkvi. Ko sva prišla na glavno pot, kdorkoli je našel srečal, je postal, midva sva postala in voščilo se je začelo: "Srečno, zegnano, zdravo Novo leto... da bi jih dočakali zdravi, srečni, veseli, še mnogo, mnogo... da bi polja obilo rodila, da bi bili zdravi ti, žena in otroci, da bi bila sama sreča in vse najboljše." — Tako voščilo se je vleklo, kakor litanije. Nekateri meščanski frakarji so na račun njih šale zbijali. Ampak — bedaki so bili sami ti vase zaverovani meščani. — Iz oči takih kmečkih očencev je sijalo poštenje, dobrohotnost, ljubezen. Kar so imeli na srcu, to so svojim bližnjim izražali na Novoletni praznik. Ko sem pozneje hodil po svetu sem zaman ob takih prilikah gledal, da bi še kedaj našel tako odkrite, tako poštene in dobrohotne obraze, kakor so bili obrazi naših priprostih slovenskih kmečkih očencev. In srečen je bil naš slovenski rod takrat. Kako lepo je živel. — Deset let po svetovni vojni sem obiskal svoj rojstni kraj. Druge obraze sem našel. Na starih je bilo še nekaj utisov tistih dobrih starih časov. Mlajši pa nekam zamišljeni in vse mi zgedalo nekam tuje. Mlajši ženski spol se je že pačil z meščansko modo. Po gostilnah mlada dekleta s kmetov so kadile, kakor za stavo in še marsikaj — kar se s staro slovensko konservativnostjo ni prav nič skladalo. — In zdaj bo že skoro deset let po tistem obisku, sem pred dvema tednoma dobil pismo od osebnega nepoznanega prijatelja, ki mi piše med drugim tudi to le: "Med ljudmi se hudo širi komunizem." Skoro svojim očem nisem verjel, pa je vendar zapisano tako. In v mislih sem videl pred seboj tiste dobre poštene obraze, ki sem jih srečaval na Novoletni praznik z očetom. Kakor bi videl dobre angeljine in tam naj bi pridobival tla komunizem? Menda ja ne! Saj ni mogoče. Saj potem bi se nikoli več ne čulo na slovenskih tleh tako priprosto dobrohotno voščilo, kakor so ga znali

izraziti v svoji priprostosti slovenski očanci. In to je bila slovenska posebnost.

V novem letu smo. Svet menda še nikoli ni bil tako zmešan politično in duhovno, kakor je v teh časih. Izmi vseh vrst osvajaajo srca. Njih ideje segajo v vse dežele po svetu. Tu vstaja tak izem — tam zopet tak, ki prvemu kaže zobe, kakor zver proti zverji. Kaj bo? Kaj ima usoda v svojih zakladnicah za človeško družbo? Težko je ugibati. Toda za obupati ni. Naj le viharji prihajajo — morda bodo odnesli seboj mnogo plev, a klenega zrna ne bodo — to bo ostalo in poglano nove korenike lepše in boljše prihodnosti človeški družbi. Da se to zgodi je pa treba veliko dela — veliko dobre volje od vseh, predvsem pa od vseh nas, ki izjavljamo, da so večno veljavni principi krščanstva — naši principi, naši vodniki. Duh teh principov bo zmagal.

V tem duhu si danes eden drugemu voščimo blagoslovljeno, srečno in zdravo Novo leto. Da bi bilo blagoslovljeno in srečno za vse slovenske družine po Ameriki, kakor posameznike! Da bi bilo blagoslovljeno in srečno za našo nepozabno ljubljeno staro domovino! Da bi bilo blagoslovljeno in srečno za vse človeštvo! Da bi med vsemi ljudmi vladala ljubezen! Saj kjer je ljubezen, tam je Bog — in če bo Bog z nami, kdo bo proti nam?

KAJ JE NOVEGA V CHICAGI?

Chicago, Ill.

Kako je to, da so iz Chicago tako redki dopisi g. urednik? Včasih smo iz te naše razpise vazi kaj več čitali, zdaj je pa nekam vse tiho in nihče ne prime za pero. Še naš vrli fant od fare, ki je tako spretno sukal svoje pero je nekam umolknil, kakor da bi v naši veliki vasi ne bilo nobene zanimivosti več in prav nobene poetične klime, ki bi navdihovala k pisateljevanju. Kaj bi bili tako malodušni. Jaz pa pravim fantje korajže in pojmo korajžno naprej v življenje.

"Ja, pa se nam ne ljubi smo že stari," pravi ta in oni. Kaj se! Stari Brisbane, ki je do zadnjega Božiča kasljal in je dosegel 72 let starosti mi hotel biti nikdar star. Prav do zadnjega je pogostokrat zapisal: mož je toliko star, kakor misli, da je star. Z drugo besedo bi se to povedalo: mož, misli, da si mlad, pa boš vedno mlad, ukal in vriskal. Ta Brisbaneova modrost ima sicer nekaj injektivni značaj, pa koncem konce vendar ni slaba in je praktična. Vsak človek si mora pomagati sam pravi pregovor in če si pomaga z prijatelji mislijo, da je večno mlad ni to nikak greh — samo, če mu to kaj pomaga, da hodi okrog po svetu bolj vesel, kakor drugače.

Zdaj smo zopet v pobožni dobi — ali v predpustu. V starem kraju se predpusta hude vesele. Ta doba je določena za veselje. Ljudje prireajo v tej dobi vse razne prireditve. Predpust pa slavi tudi radi žentovnanj. Se spominjate starejši, kako so v tem času začeli kmetje iz vasi hoditi h notar

jem delati ženitovanjske pogodbe, "čez — dajatev," itd. Ženini so hodili ogrnjeni z suktnjami in z viržinko v ustih. Neveste pa s "kocki" na rokah in z židanami rutami na glavi. Notarji so si pa sukali brke, ker so goldinarji padali in zraven bili na pijačo vabljeni. To je bilo nekaj posebnega.

"To je z dnevnega reda!" bi mi zaklical kak društveni predsednik, če bi take le klatil na seji. "Rekel, si, da boš pisal o tem, kaj je novega v Chicagi, zdaj pa brbljaš o starem kraju in vseh živih in mrtvih. K stvari se vrni, če ne ti besedo vramem."

Allright, alright, pa pojlem k stvari.

Božič smo proslavili Chicago prav lepo, kakor se za take fejsi ljudi, kakor smo mi Chicagožani spodobili. Na svetli hotel biti nikdar star. Prav do zadnjega je pogostokrat zapisal: mož je toliko star, kakor misli, da je star. Z drugo besedo bi se to povedalo: mož, misli, da si mlad, pa boš vedno mlad, ukal in vriskal. Ta Brisbaneova modrost ima sicer nekaj injektivni značaj, pa koncem konce vendar ni slaba in je praktična. Vsak človek si mora pomagati sam pravi pregovor in če si pomaga z prijatelji mislijo, da je večno mlad ni to nikak greh — samo, če mu to kaj pomaga, da hodi okrog po svetu bolj vesel, kakor drugače.

"TARZANOVA DVOJNIKA"

(26)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Ponosno je divjak Zopina stopal za dečkoma proti kanibalski nasebini in ko je bil z njima že skoro pri vratih, so jih zapazili oni od znotraj. Radovedno je pridrla cela topla k vrtnom, ženske, moški in otroci in radovedno opazovali Dicka in Doča, ki sta prisljena korakala v to neznano jim divjaško nasebino.

Dva bela dečka, to je bilo za te ljudi dožrce nekaj posebnega, kajti da bi imeli tako okusno pčenko kot se jim je sedaj ponujala, že zdavnaj ne pounjo. Veselja navdušeni so obstopili dečka, oblikovali se in vzvikali ter poskakovali in eden je od veselja prevzel celo že vihtel težak kol nad dečkoma glavama...

Crnci, ki so vjeli Dicka in Doča, so bili veliki sovražniki Tarzanovi in če bi bil Tarzan samo sluil, da sta dečka zašla v tako nevaren položaj, bi se naglo potrudil in ju hitro rešil nevarnosti. Toda močni gospodar džungla, je bil več milj stran od te divjaške nasebine in skrbno iskal sledi za dečkoma.

Pri vnetem iskanju kuke sledi za izginolima Dickom in Dočom, je Tarzan sam premalo pazil nase in tako je njemu samemu prešla velika nevarnost. Popolnoma je namreč pozabil na lastno varnost in mislil samo na dečka, kaj vse se jima lahko pripeti in ni čutil, kako se za njim počeljo plaziti divji panter.

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Statistika

"Glasilo SNPJ" poroča, da je beležilo statistiko o smrtnih slučajih med ameriškimi Slovenci. Piše, da je umrlo v Kanadi in Združenih državah 832 Slovencev. 221 rojakov je umrlo v različnih slučajih; avtomobili so ubili 46 rojakov; pri raznih delih po tovarnah in rudnikih je bilo ubitih 34 in 8 je bilo povoženih od vlaka in 7 je bilo umorjenih in ustreljenih. 27 jih je izvršilo samomor in 52 Slovencev je podleglo smrti radi drugih raznih nesreč. Ta slika vsekakor kaže, kako hitro pobira čas staro generacijo med Slovenci v Ameriki.

Zadnji del statistike "Glasila SNPJ" glede napadov drugih listov kot n. pr. "Amer. Slovenca" in "Ameriške Domovine", je pa lawndalska tetka vsa objokala bridko potožila svojim somišljenikom in vsem, ki jih dosežejo njene vrstice. Kar 120-krat sta jo napadla ta lista in seveda je pobožno zavila oči in hotela povedati, da menda čisto po nedolžnem. Am. Slov. in Am. Dom. sta prava kujona, ki hodita okrog in pridni tetki neprestano nagajata. Takih sitnežev ni na svetu kakor sta te dva. Tetka je pa tako pridna in poštena v takih ozirih. Kakopak! — Prav res ne vemo, ali je dotičnik, to zapisal za šalo, ali je tako pripaljen, da je mislil, da bodo čitatelji mu to sveto verjeli. Kajtakega more zapisati le totalni bedak, ali pa pravi hudoben hinavec! Temu zadnjemu delu bi lahko napravili naslov: Volk se pritožuje, da ga jagnjeta napadajo!

Nagla smrt

Pittsburgh, Pa. — Nedavno je nagle smrti umrla v tukajšnjem mestu Mrs. Louise Rosenberg, hči mnogim dobro poznane družine Mr. in Mrs. Louis Kompare. Zvečer je še bila na neki zabavi, drugo jutro so jo našli mrtvo. Pokoj na je bila že več let bolj rahlega zdravja.

Clevelandski bolniki

Cleveland, O. — V Glenvil je bolnišnico je bil pripeljan Joseph Krainc z Miller Ave. —

Poročevalec

IZDELOVANJE UMETNE GUME

Nemška kemična tehnika si je priborila novo zmago z izumom umetne gume "Buna", tako da bo v primeru vojne v tem pogledu povsem neodvisna od uvoza. Umetna sintetična guma je baje celo boljša od naravne, ima pa drugo neprimliko, da je zelo draga. Cena umetne gume je odvisna predvsem od cene špirta, ki je v prvi vrsti zanjo potreben. Če se bo posrečilo ceno špirtu znižati, so izdelovalcem umetne gume obeta lepa bodočnost in dr-

Iz bolnišnice, kjer je srečno prestala operacijo se je pred božičnimi prazniki zopet vrnila na svoj dom Mrs. Frances Turk z Dible Ave. — V Lakeside bolnišnico je bila odpeljana Mrs. Mary Pegoralec s 159 ceste. — Iz iste bolnišnice pa zopet na svoj dom Mrs. Albina Zimmerman s 175 ceste.

Žalostna vest iz domovine

Gross, Kans. — Tukajšnji rojak Mr. Louis Vene je prejel žalostno vest, da mu je v Gorinjah Radovljah pri Bučki na Dolenjskem umrl v visoki starosti njegov 86 letni oče Matija Vene, ki zapušča v stani domovini hčer, tukaj v Ameriki pa dva sina.

Nesreča rojaka

Cleveland, O. — Pri delu v tovarni se je ponesrečil mlad rojak Anthony Vadnal. Zašel je z roko preblizu stroja, ki mu je odrezal tri prste.

Nesreča z avtomobilom

Milwaukee, Wis. — Na križišču 1st in W. Florida ulice je bil podrt od avtomobila rojak Matt Ogulin, star 52 let. Matt ima prebito lobanjo in se zdravi v bolnici. Na nesrečo se je še vozniku posrečilo da je pobegnil.

Žalostna vest iz domovine

Chicago, Ill. — Rojakinja Mrs. Marija Sutolovich, rojena Mahnič, je prejela iz stare domovine žalostno vest, da ji je v Kazljah, po domače pri Frankovih, pri Sežani, na Primorskem umrla njena nečakinja Slavica Mahnič, stara komaj 23 let, poočena samo 5 mesecev in 8 dni. — Ker je iz te okolice več naših ljudi v Ameriki, jih bo ta vest gotovo zanimala.

Smrt jih je pobrala

— V Clevelandu, O., je umrl star slovenski pionir Joseph Kranjc, ki je dosegel starost 76 let. Bil je vdovec in doma iz Cerknice na Notranjskem. V Ameriko je prišel pred 40 leti. Tukaj zapušča dva sina in tri hčere ter več sorodnikov. — V mestni bolnišnici v Clevelandu je tudi umrl rojak John Simončič v starosti 53 let, kateremu so po domače rekli "Stajere."

Žava, ki bo imela za fabrikacijo umetne gume dovolj sirovin, bo neodvisna od inozemstva. Doslej so umetno gumo uspešno preizkušali in jo deloma tudi izdelujejo Nemčija, Združene države, Sovjetska in Poljska.

23 LET IZKUŠNJE
Pregleduje oči in predpisuje očala
DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure vsak dan od 9. zjutraj do 8.30 zvečer.

SPOMENIK BARAGI

Dr. Gregorij Rožman

To je Baraga! Njegov obraz, kako lep in plemenit, kot je ime jasno in odlično! Eden najmanjših narodov Evrope ga je rodil, Sv. Duh pa vžgal in povedel v takrat neskončno, 2000 ur daljno Ameriko, da objame in pritisne na svoje srce uboge stvarce božje, v težkih porodih sedanjih USA, v temi trpeče Indijance. Na mukopolnih potovanjih, v heroičnem prostovoljnem odkrivanju jih je poljubljaj in objemal s svetim krstom in živim Telesom Našega Gospoda, učil discipliniranega poljedelskega in rokodelskega dela, pisati, brati, ter se postavil in izdal učbenike njihovega jezika. Bil je mož, nosilec najplemenitejše kulture in civilizacije.

Hočemo, da bo Baraga svetnikom prištet: verujemo, da je bil svetnik. Danes, ko se nam tolikrat zdi, da se gibljemo kakor med zlazistimi, kakor po pomladnem dežju po zemlji lazečimi glitami, nam je treba vedno novih svetnikov, mož in žena: čistih, velikih, vrednih našega navzgor pogleda. Temu, kakor trdno verujemo, bodočemu Svetniku naše Cerkve, prosvetitelju Indijancev v Ameriki, ki je s Kristusom podobno ljubenju samotni, v ledu in pekočem solncu nosil in oddajal, z generoznostjo milijarderja, pravi olimpijski ogenj ob pripomoči in največjemu interesu svoje rodne domovine preganjanjem, izumirajočim, temnopoltim plemenom, se je odločil postaviti pri nas dostojen spomenik, ki bo vezal Ameriko s Slovenijo, Jugoslavijo z vsem svetom: spomenik, — v katerem naj se vzgaja 200 izbranih, vrednih netilcev in nosilcev olimpijskega ognja sv. Trojice, edinega pravega Boga.

Incitator te zamisli, odločene, ki se zaveda svoje velike nacionalne in človečanske dolžnosti,

Vas prosi, da pomagate s prispevki uresničiti zidanje Baragova spomenika bodočim duhovnikom, instituta za studij teoloških ved na Univerzi Kralja Aleksandra I. v Ljubljani, tretjem glavnem mestu Jugoslavije.

Stavba, ki bo služila stoletja svetemu namenu, je v osnovi domišljena. Stala bo na velikem, velikodušno darovanem zemljišču, na posvečeni zemlji, bivšem pokopališču mesta Ljubljane, na katerem so strohnele kosti Baragovih gimnazijskih učiteljev, obdana vsenaokrog z vrtom, v varnem božjem miru. Da se bo vsakega, tudi najmanjše vsote darovalca, zvesto in trajno spominjalo pri daritvah sv. maše in v molitvah, je samo po sebi razumljivo, kar je najprvotnejša dolžnost. Darovalcev imena večjih žrtev se bodo vklesala v kamnite stene svetišča, ležečega na sredi Baragova. Velikodušnim darovalcem pa bo poslana tudi diploma zahvale za lastno-ročnim podpisom vladike ljubljanske škofije pod njegovim pečatom. Inozemski darovalci večkratnih večjih zneskov prejmejo v zahvalo in znak hvalečnosti izbrano lep, tipičen predmet umetne obrti Slovenije ali vobče Jugoslavije.

Častivredni služabnik božji, Friderik Baraga, obudi Vaše srce, odprti roko Vašo k žrtvi! Bodi Vam in nam priprošnjik in zaščitnik živim in mrtvim.

ZADRUGARSTVO V AMERIKI

Nedavno se je vršila deseta dvoletna konvencija ameriškega združenja združenja (Cooperative League of the United States). Sklicana je bila letos v Columbus, Ohio. Delegatje, zastopajoči zadrugarstvo širom vse dežele, so poudarjali z zadovoljstvom hiter razvoj tega gibanja v tej deželi, odkar je nastopila depresija. Izrazili so veliko zanimanje za komisijo, ki jo je predsednik Roosevelt odpisal na Švedsko in v druge inozemske dežele, da proučijo, kaj bi mogla vlada storiti, da pomaga k razvijanju poljedelskih in industrijskih združenj. Konvencija je v glavnem naglašala važnost zadrugarstva gibanja v narodnem gospodarskem življenju.

Drugi dogodek, ki je imel velik vpliv na zastopnike zadrugarstva, je bilo izdajanje knjige Horace M. Kallen, ki nosi naslov "The Decline and Rise of the Consumer" (Padec in povzdignitev konsumenta). Ta knjiga je jako pregledna zgodovina zadrugarstva gibanja v tej in drugih deželah sveta; obenem se v njej izraža filozofija konsumnega zadrugarstva, ki skuša dokazati, kako se človek more povzdigniti do svobode in sigurnosti potom zadrugarstva prizadevanja.

Zadrugarstvo gibanje je morda na poti k tako visokim svrhom, kakršne njegovi navdušeni voditelji predvidevajo, ali za enkrat se društva, organizirana od konsumentov, ukvarjajo s tako praktičnimi nalogami, kot je kupovanje in prodajanje poljedelskih

pridelkov, krme, gnojil, avtomobilskih obročev in raznega drugega blaga; v mestih pa imajo zadrugarstvene banke, zavarovalnice in kreditne organizacije, tudi zadrugarstvene apartmentske hiše, gročnice, pekarnice, pralnice, restavracije itd.

Odkar je skupina tkalcev v angleški vasi Rochdale pred 90 leti ustanovila prvo kooperativo, se je konsumno zadrugarstvo razširilo po vsem svetu, tako da imamo dandanes kakih 100 milijonov zadrugarjev po vsem svetu. V Združenih državah imamo sedaj 6.500 zadrugarstvenih društev s skupnim članstvom 2.000.000 zadrugarjev in se ceni, da njih letni obrat znaša 365 milijonov dolarjev ali po en milijon na dan.

Slučaji zadrugarstva, skupne rabe kapitala, poslopij in orodij so bili znani že od pamtikeva, ali moderno zadrugarstvo datira od 1844, ko so Lancashirski tkalci organizirali Rochdale Society of Equitable Pioneers z glavnico od \$140, nabrano med člani. S tem kapitalom odprli so prodajalno z zalogo raznih potrebščin: moke, masla, sladkorja in ovsu. Po svršetku trinajstih let so imeli 1850 članov, glavnico od \$75.000 in letne prodaje so znašale \$400.000. Se kasneje organizirali so federacijo zadrugarstvenih prodajalnic na drobno, ki je imela skladišča na Angleškem in v kontinentalni Evropi in je imela svoje lastno brodogradnjo. Ta uspešna zadruga s svojo demokratsko organizacijo in s svojimi poslovnimi metodami je slu-

žila za vzgled zadrugarstva v mnogih drugih deželah. Od konsumentov se je gibanje razširilo na producente in mnogo kooperativnih delavnic se je pojavilo na Angleškem, Francoskem, Belgijem in Nemškem, kakor tudi v Skandinaviji.

V Združenih državah je zadrugarstvo začetkom napredovalo jako počasi. Razne zadruge so bile organizirane v četrtem in začetkom petdesetega desetletja prejšnjega stoletja, ali niti ena ni preživela. Prva uspešna zadruga društva so bila ustanovljena od finskih in čeških priseljencev, ki so se okoli 1. 1910 naselili v državah Massachusetts, Wisconsin, Michigan in Ohio. Centralna organizacija Fincev — Central Cooperative Wholesale — je bila ustanovljena 1. 1917 s kapitalom kakih \$15. L. 1934 pa je to združenje imelo 100 včlanjenih združenj, katerih skupne prodaje za ono leto so znašale šest milijonov dolarjev. Večinoma se bavi z jestvinami in oblačili. Največja zadruga na drobno v severo-centralnih državah je mlekarica, otvorena 1. 1921 v Minneapolisu. Ima članstvo 5.000 konsumentov in ima več kot tri milijone dolarjev letnega posla.

Ameriški farmarji so organizirali zadruga društva, ki se bavijo s kreditom, vzajemnim zavarovanjem, zadrugarstvenim razpečevanjem letine, tudi zadrugarstvenim nakupovanjem gnojil, krme in poljedelskih ter splošnih potrebščin. Hitri razvoj zadrugarstva razpečevanja gazolina med farmarji je jako pomemben v napredovanju zadrugarstva gibanja. Prva zadruga postaja za olje in gazolin je bila otvorena 1. 1921 s strani skupine srednje-zapadnih farmarjev. To je bil signal za stotine podobnih društev, ki so se brzo ustvarila širom zapadnih držav. Največja izmed združenj na drobno je Freeborn County Cooperative Oil Co. of Alberta Lea, Minnesota, ki je 1. 1925 začela s kapitalom od \$500. Danes ima 134 včlanjenih združenj, ki predstavljajo članstvo 40.000 zadrugarjev. Njen posel 1. 1936 je znašal približno \$970.000.

Da pospeši razvoj konsumnih združenj, je Edward A. Filene organiziral Consumers Distribution Korporacijo in prispel \$1.000.000 za njeno začetno kapitalizacijo. Njena svrha je nuditi priliko za centralno nakupovanje za zadrugarstvene prodajalnice, kakor tudi zboljšati njihovo upravljanje in potrebe konsumenta.

Napredek zadrugarstva na polju produkcije ni bilo še tako izrazito, ali mnogo pionirskih del je bilo napravljeno. Tekom depresije, zlasti s strani nezaposlenih delavcev, ki so organizirali "zamenjalnice dela" in druge vrste zadrugarstva.

Gibanje pa je še vedno v stopnji, kjer konsumne zadr. opravljajo manj od polovice od enega odstotka trgovine te dežele. Zadrugarstvo je v glavnem gibanje na deželi v korist poljedelcem.

VELIK BLAZNIKOV PRA TIKA

ZA LETO 1937
JE TUKAJ!

Kakor vsako leto, je tudi letos prav zanimiva. Krasijo jo lepe številne slike in druge zanimivosti. Naročite jo takoj dokler zaloga ne poide, da ne bote pozni. Stane s poštnino vred

25 centov

Naroča se od:

Knjigarna
AMER. SLOVENEK
1349 W. Cermak Rd.
Chicago, Ill.

MILIJON TON ODKRUŠILI OD GORE

120 nabojev dinamita je istočasno eksplodiralo in odrgalo del gore, ki je tehtal milijon ton. Zgodilo se je to v Apeninih v Italiji, kjer pridobivajo slavni kararski mramor, za katerega se je po vpraševanje zadnje čase zvišalo.

RAZNE ZANIMIVOSTI

PRI VSEM BOGASTVU BIL REVEŽ

New York, N. Y. — Na okrog \$100.000 se računa premoženje, ki ga je zapustil 75 letni Christopher Hassett, kateri je umrl na božični večer. Kljub temu bogastvu pa je živel mož kot pravi siromak v neki podstrešni sobici in je njegovo smrt tudi pospešila slaba hrana, ki jo je užival. Baval se je stari mož s tem, da je ob četrtkih in petkih prodajal ribe od hiše do hiše.

KOLAJNA ZA NAJVEČJI POGUM

Zlato Stanhopeovo kolajno, ki jo v Angliji vsako leto podeljujejo za posebno pogumna dejanja, so letos prvič podelili neki ženski, in sicer gđ. Evelyni Graham-Ironsovi, ki je v posebno težkih okoliščinah rešila neko mlado samorilko iz vode. Vojvoda Yrški, sedanji kralj, je pogumni mladi dami osebno izročil to najvišje odlikovanje.

LETALO LETI BREZ LETALCA

Nenavadno letalsko dogodivščino so imeli nedavno v Parizu. Blizu Burgosa se je dvignilo v zrak letalo, katero je pilotiral neki letalski učenec. Ko je letalo doseglo višino 1500 m, je zaplaval v gosto meglo. Mladi pilot se je tega močno ustrašil. V strahu za svoje življenje, si je privezal padalo in odskočil proti

zemlji, kamor je priletel nepoškodovan. Aeroplan pa je medtem v zraku krožil dalje in sicer je letel še celo uro časa s polno silo. Med tem poletom se je letalo večkrat približalo zemlji na 20 m razdalje, toda vselej je zopet skočilo kvišku in plavalo nekaj časa naprej. Čez dobro uro pa je bila zaloga goriva izčrpana in tedaj se je aeroplan zrušil na tla. Padel je v neki gozd.

KOLIKO ČASOPISNEGA PAPIRJA PORABI SVET

Nek angleški strokovni list je objavil te številke: V Angliji porabijo letno 26 kg časopisnega papirja za osebo, v Ameriki 22 kg, v Avstraliji 12, na Holandskem 11, v Franciji 9, Skandinaviji 8, v Nemčiji 3,25 kg. V sovjetski Rusiji pride na človeka letno 1 kg časnikov. S temi številkami seve še ni rečeno, da v teh državah tudi največ berejo.

RAKTERIJE V BREZZRAČNEM PROSTORU

Z vestnimi poskusi v nekem znanstvenem zavodu v Baltimore, da morejo bakterije živeti tudi v brezračnem prostoru. Klice so imeli 22 dni v posebnih steklenih posodah, ki so iz njih popolnoma izsesali zrak, in to pri temperaturi 268 stopinj pod ničlo. Ne brezračni prostor ne straši mraz, ki je že tik absolutne ničle, ni mogoče mikroorganizmom uničiti življenjske sile.

Ne bodite sužnji neprebave

TRINER'S ELIXIR OF BITTER WINE

Zeločno
zdravilo
iskreno
priporočano

Pišite po brezplačen vzorec —
Triner's Bitter Wine Co.
544 S. Wells St., Chicago, Ill.
Send me a free sample.
Name _____
Address _____

VSI KATOLIŠKI SLOVENC IN SLOVENKE V CHICAGI

vabljeni, da pristopite k prvemu in najstarejšemu društvu v naselbini,

Dr. sv. Štefana

ŠTEV. 1, K. S. K. J.

Smrtninska zavarovalnica — podpora v bolezni — preskrba dostojnega pogreba — šport za mladino.

Odbor za leto 1936:

ANTON BANICH, predsednik, JOHN PRAH, tajnik
JOHN BOGOLIN, blaginik.

Naš glas

KJE SO DRUGI DUHOVNIKI?

P. Bernard.

Med slovenskimi duhovniki v Ameriki je samo okoli pol tucat zagarjev, ki ne dajo miru ne sebi ne drugim, ampak neprestano motijo medsebojno zastopnost naših tukajšnjih izseljencev. Vsi drugi naši duhovniki so pa dobre duše, mirni ljudje, ki tebe puste v miru, ako ti nje lepo pri miru pustiš.

Tako in podobno pišejo naši naprednjaki. Prav pogosto naletimo v njihovem časopisju na tako pisanje in seveda so zraven vselej dodane prijazne opazke in lep pouk tistim "zagarjem" med slovensko duhovščino, ki jih je samo kakega pol tucata. Drugi naši duhovniki so pa že kar v precej resni nevarnosti, da jih bo začel nasprotni tisk hvalliti in proslavljati...

Preden se kaj takega v resnici zgodi, si drznem napisati nekaj besed in povedati našim naprednjakom, da prav nobeden naših duhovnikov ne zasluži take "časti" in tolikega "priznanja".

Resnica je, da ne najdeti imen vseh naših duhovnikov tolikokrat v naših listih in časopisih kot bode imena tistih pol tucata "zagarjev". S tem pa še davno ni rečeno, da so ostali gospodje drugega mnenja kot mi.

Zakaj se pa potemtakem ne oglašajo v časopisju in ne stopijo v vrste "zagarjev"?

Temu vprašanju nasproti bom postavil par drugih vprašanj, ki bodo obenem najboljši odgovor na prvo vprašanje. Takole bom vprašal: Zakaj pa niso vsi naši duhovniki župniki? Zakaj niso vsi naši duhovniki profesorji bogoslovja? Zakaj niso vsi naši duhovniki misijonarji v navadnem pomenu besede? Zakaj niso vsi naši duhovniki uredniki raznih listov? Zakaj niso vsi naši duhovniki pevovodje, katehetje, igrovodje, radijski pridigarji, izdajatelji debelih knjig, zgodovinarji, sociologi in ne vem kaj še vse? Zakaj vsi duhovniki ne zidajo novih cerkva, šol, dvoran, župnišč?

Ali je že jasno, kaj sem hotel s temi novimi vprašanji povedati? Na prva vprašanja bo vsak znal odgovoriti in bo rekel: Hm, duhovniki poklic se deli v zelo različne službe in redke je duhovnik, ki bi mogel po pet ali deset različnih služb istočasno in enako dobro opravljati. Je nekaj opravil, ki so vsem duhovnikom bistveno skupne, na primer maševati. So pa druga opravila, ki jih je treba razdeliti med duhovnike tako, da ta dobi to službo, oni drugo. In kdor dobi eno, skuša pač tisto opravljati kar najbolje, od razmer je pa odvisno, koliko časa mu preostaja za kaj drugega, kar ni nujno zvezano z njegovo poklicno službo.

Prav tako bo vsak znal odgovoriti na zadnja vprašanja, namreč glede zidanja cerkva, šol in tako dalje. Te in take reči bo ob svojem času moral nase vzeti več ali manj vsak župnik ali župniški upravitelj, toda vedno in povsod taka opravila niso potrebna.

Zdaj pa stopimo še malo bliže k našemu naslovnemu vprašanju. Kje so drugi naši duhovniki? Z drugo besedo: Kaj mislijo drugi naši duhovniki o tisti peševici "zagarjev" med našo duhovščino?

Recimo, da je Rev. John župnik, Rev. Frank pa profesor. Ali bo zdaj Rev. John naenkrat rekel: Ti, John, jaz se s teboj ne strinjam. To ni prav, da si ti profesor, jaz pa ne. Ali nehai biti to, kar si, ali pa narediva tako, da bova oba profesorja in oba fajmoštra????

Jaz ne verjamem. Mislim, da si Rev. Frank misli: Dobro je tako, John. Tvoja služba je profesorska, meni čas ne pripušča, da bi se vtikal v tvojo reč, ti pa tudi ne moreš moje službe z mano deliti, ker moraš pač veliko

časa presedati pri knjigah, da se pripraviš za svoja predavanja v šoli.

Tako bi lahko med seboj primerjali najrazličnejše duhovniške službe in poklice. Ako je eden župnik, ne pa profesor, s tem še davno ni rečeno, da se ne strinja s tem, kar Rev. profesor dela in uči. In zopet ni rečeno, da se profesor ne strinja z delom in besedami svojega prijatelja župnika. Če profesor ne hodi pridigati v župnikovo cerkev, s tem še ni rečeno, da na tihem ali celo na glas obsoja župnikovo početje v tisti fari.

Mislim, da je stvar dovolj pojasnjena. Prav to pa velja tudi glede vprašanja nas "zagarjev", ki imamo direktno ali indirektno nalogo, da smo ali sami časnikarji ali pa dopisujemo v časopise in liste. Res je, vsi naši duhovniki ne pišejo z nami vred. S tem pa še davno ni rečeno, da se ne strinjajo z nami in da nas na tihem celo obsojajo. Le verjemite, da je ravno nasprotno res. Dostikrat se zgodi, da ima eden ali drug naših "zagarjev" celo prav izrecno nalogo, naloženo mu od drugih duhovnikov, da se oglašajo prav v njihovem imenu in namesto njih. Ali je treba, da se tako pooblaščenje vedno tudi v javnosti objavi? No, če bi bilo to potrebno, vedite, da se tudi prav lahko zgodi.

Marsikateri duhovnik pravi: Jaz pri najboljši volji ne morem osebno vsega sproti zasledovati, kaj pišejo nasprotni listi. Saj mi čas ne pripušča. Ali zdravje ne pripušča. Tudi nimam prilike, da bi njihove liste dobival v roke. Naročiti jih pa seveda ne mislim, ker mi še na misel ne pride, da bi podpiral njihovo protivrsko gonjo. Zato ne vem in ne morem vedeti, kaj vse spravijo na dan in na kaj bi bilo treba posebno opozarjati naše verne ljudi. Ti, prijatelj, si pa v takem položaju, da to lažje storiš. Tvoja služba ti pusti vsaj večših več časa za take reči in naprednjaški tisk lažlje dobiš v roke. Saj veš, vsi listi si svoje izdaje pošiljajo med seboj in zameno brezplačno. Naj ti katoliški urednik odstopi svoje brezplačne izdaje nasprotnega tiska, prebrskaj jih in potem napiši kaj v naše katoliške liste kot odgovor na njihovo pisanje, da bodo naši ljudje vedeli, kako je treba soditi o raznih vprašanjih, ki se dan za dnem pojavljajo v naši ožji in tudi svetovni javnosti. Bliže živíš nego jaz.

Na ta način torej pride do tega, da imamo tiste "zagarje" med seboj in da so drugi naši duhovniki tako "miroljubni ljudje".

Kdor ne verjame temu mojemu pisanju, naj si vzame trud in denar, pa naj piše vsem slovenskim duhovnikom v Ameriki in naj jih vpraša, če sem prav pisal ali ne. (Naslovi vseh slovenskih duhovnikov so vsakemu na razpolago v letošnjem Ave Maria Kalendarju na predzadnjih dveh straneh.)

Končno naj še to povem. Včasih se v naprednjaških listih dopisniki "pohujšujejo" nad tem, da tudi mi v Lemontu beremo njihov tisk. Ako se komu čudno zdi, odkod mi dobivamo tiste liste, naj povem, da prihajajo k nam v zameno za list Ave Maria, ki ga tudi mi vsem drugim slovenskim listom v Ameriki brezplačno pošiljamo. In ker imamo pri nas v Lemontu nekateri tudi to nalogo, da smo časnikarji, imamo pravico in dolžnost, da zasledujemo, kolikor dopušča čas, vse pojave v našem tukajšnjem tisku vseh mogočih barv. Odtod pride, da pišemo, kar pišemo.

Mislim, da je s tem dovolj pojasnjeno vprašanje, ki stoji na čelu tega spisa: "Kje so drugi naši duhovniki?" Dovolj jasen odgovor prijateljem in nasprotnikom.

Peter Pavel Glavar

LANŠPREŠKI GOSPOD.

Zgodovinska povest
—
spisal
DR. IVAN PREGELJ.

"Krmilo je mrtvo," je vzdihnil Glavar. "Zdaj mene in moje sopotnike vozita sveta moja patrona!"

Začel je moliti, tiho sam zase. Pripravljaj se je na smrt. Nekak medel svit je začel sikati skozi špranje. "Jutro", je pomislil Glavar in dvignil nagonsko pokrov na krov. Videl je komaj za ped predse; vse je tonilo v težki slani megli in peni. Vihar smo prestali, je pomislil, toda sam Bog vedi, kam gremo v megli. Morda je obal blizu in se ladja zdajpazdaj raztrešči ob čerch. Na ladji je bilo vse tiho, le šum valov je še udarjal ladji ob bokih na krov.

"Zgodnja danica, prosi za nas!" je zašepetal Glavar.

Takrat je zaklical krmar: "Šjor padrone!"

"Ča je, Stevo?"

"Proti severu gremo."

"E, pa dobro."

"Obala je blizu."

"Izstrelj top!"

Trenotek nato je jeknil top in odgovorila je z desne rahla jeka. Ladja je plula pokojno, a postrani. Glavar je stopil na krov. Polagoma se je trgala megla pred ladjo. Nekje v dalji, kamor je gnalo vodje ladjo, je jeknil strel. Tedaj se je posvetilo nad ladjo, kos vedrega neba je pogledal na valove. Še nekaj trenotkov in ladja je plula v jasnem. Kakor iz slike se je zasmejala prav blizu novo oprana obal, visoki breg z nizkimi hišicami in rdečimi strehami. Tam visoko gori na bregu pa je sinilo v jutranjem solncu belo zidovje v prijetnem zelenju, cerkev in samostan, visoko nad pristaniščem ob morju, sredi med dvema obalama.

"Šjor padrone!"

"Vidim."

"Reka!"

"Trsat."

"Dva dni imamo izgube do Senja."

"Pa krmilo in jabori so preč."

"Pa smo vsaj živi. Izmed trideset ladij se jih nocoj ni rešilo pet."

"Ča sodiš, Stevo? Majka na Trsatu je zasluzila svečo."

"Kako ne, šjor padrone! Svečo, pet funtov težko."

"Srce je zaigralo v Glavariu:

"Pozdravljena mati! Iz noči in viharjev si otela mene in te moje potnike. Kdo so? Ali jim vem imena? A vem, da so mi bratje in da so prav tako klicali v viharju Tvoje pomoči, kakor jaz. O, Mati! Dai jim, da no zadnjem viharju v smrtni uri prav tako zagledajo Tvojo slavo, kakor sem jaz zdaj zagledal Tvoje svetišče v žarkih prvega solca. A meni, Mati, dai, da najdem, kamor želim. Moja prva pot na kopnem bo k Tebi in od Tebe v Senj k prijatelju, da mi izprosi dobroto pri presvetlem škofu. Mati Marija, bodi z menoi!"

Uro pozneje je ladja pristala. Toda potnikom niso dovolili iti v mesto. Zaprli so jih v karanteno zaradi kolere, ki se je bila prejšnje dni zasedala po ladjah iz Benetok...

"Nočem godrnjati," je dejal Glavar. "V sanjah sta me vodila skozi vihar sveta moja patrona. Dala sta mi, da sem obredel veliko zemlje in moria in prestal vihar in potop. Naj jima sličim, naj prestanem

še temnico, ne tiste strašne, kakeršno sta onadva, pa vsaj nadležno in zoperno."

Po predpisanem času so izpustili popotnike iz zaprtja. Peter Pavel Glavar je krenil naravnost na Trsat...

* * *

Poln sladke pobožnosti je pokleknil pred stranski oltar. Zadnje solnce je sevalo skozi cerkveno okno. Ognjen pas luči je ležal Brezmadežni ob mili glavi. Bogoslovec je komaj krotil solze neizražene sreče. Duhovnik, kateremu se je bil izpovedal, mu je napolnil srce z veseljem upanjem in Peter Pavel je molil zdaj v veliki hvaležnosti, za vse one, ki so mu bili kdaj dobri: za župnika Roglja, za Manico, za rajnega Matijo Kolovratarja, za kapitana Pera za gospoda Zandonattija, za Ano Marijo in še za tega prijatelja, ki mu je bil pravkar v spovednici potolažil srce.

Tedaj pa je zmotila njegove molitve ženska, ki je bila v sveti pobožnosti sama vase pogreznjena pokleknila tik ob njem. Vonj znane mu dišave po mehki rezedi, ki ga je bil vaju iz Zandonattijeve hiše, mu je napolnil nosnice. Ne da bi se ganil, je klečal bogoslovec. Ko pa se je dvignila molilka, se je dvignil še on. In zdaj je gledal v blede in sladki obraz gospodične Ane Marije... Rahlo je nagnila glavo in se obrnila iz cerkve. Glavar je šel za njo. Ponudil ji je blagoslovljene vode in ona se je doteknila s svojimi prsti njegove roke. Trenotek pozneje sta stala pred cerkvijo in on je držal njeno roko v svoji in dejal:

"Gospodična, kdo bi se bil nadejal?"

Zardela je in rekla malo prisiljeno, a vendar vedro:

"Ali ste veselo iznenajeni?"

"Kako ne bi," je odvrnil in vse je zatrenetalo v njem. Nikoli ni bila lepša, ko ta trenotek, ko je rahlo drhtela in so ji ustnice polodprte hotele izpraševati in si niso upale.

"Nič grešnega ni v njeni ljubezni," je zašepetal bogoslovcu neki glas v notranjosti. "Zadnjič si jo sunil v stran. Eno besedo reci in planila ti bo v naročje. Ni greha. Čista je ko lilija." Ali glas iz sanj je sunil krepkeje v duši njegovi: "Glej, zatajil sem ga pred žensko!" Peter Pavel je vzdihnil, se stresel in dejal:

"Bog je hotel, da sva se še srečala, gospodična."

"Ali smem častitati k posvečenju?"

"Se ne," je odvrnil. Povedal je kratko svoje zgodbe in ji dal pismo za njenega očeta. Razmišljena ga je razgrnila. Motril jo je molče. Njej se je lice razvnelo.

"Zaneslo Vas je na Reko. O, to je božji čudež. Presvetli škof Benzoni so tudi tu. In jaz, jaz ga smem obiskovati."

Koj pa se je ustrašila:

"Oh, zdaj sem pa očetovo pismo brala!"

Spet je postala vedra: "Pa saj je tudi to prav. Zdaj Vam ne bo treba hoditi v Senj. To bom uredila vse jaz, vse jaz. Ali mi verujete?"

"Ne razumem povsem."

"O, to je lahko," je rekla. "Presvetli škof je moj daljni sorodnik. Kličem ga strička. Zelo mi je naklonjen. Nič mi ne odrečem. Ali ne verujete?"

"Verujem!"

(Dalje prih.)

S.P.D. sv. Mohorja

Ustanovljena 31. decembra, 1921. Inkorporirana 12. oktobra, 1923.

SEDEŽ: CHICAGO, ILLINOIS

Odbor za leto 1936:

Predsednik: Leo Mladich, 1941 W. 22nd Street.
Podpredsednik: John Falle, Sr., 1937 W. 22nd Place.
Tajnik: Jos. J. Kobal, 2113 W. 23rd Street, Chicago, Ill.
Blagajnik: Jos. Zihel, 2001 W. 19th Street.
Zapisnikar: Joe Oblak, ml., 2313 So. Winchester Avenue.
Duhovni vodja: Rev. Alexander Urnkar, O.F.M.

Nadzorniki: Frank Kozjek, 2118 W. 21st Pl. Theresa Chernich, 2024 Coulter St.; John Densa, 2730 Arthington St.
Porotni odbor: John Jerich, 1849 W. Cermak Rd.; Math Hajdinjak, 2017 W. 21st Place; John Mlakar, 1952 W. 22nd Place.
Družbeni zdravnik: Dr. Jos. E. Ursich, 2000 W. 22nd St.
Reditelj: Anton Zidarich, 1842 W. 22nd Place.

Uradno Glasilo: "Amerikanski Slovenec"

Družba zbiruje vsako prvo nedeljo ob 1:30 popoldne v cerkveni dvorani sv. Štefana, na 22nd Place in Lincoln ulici.

Družba sprejema v svojo sredo moške in ženske od 6 do 45 leta starosti. Pristop v družbo je samo en dolar. Družba plačuje \$7.00 na teden bolniške podpore, za kar se plačuje po 50c na mesec mesečnine. To je izredna vzdržnost za vsakega Slovenca v Chicagu. Rojaki, pristopajte v to domaćo družbo!

Za vsa pojasnila glede družbe in njenega poslovanja se obrnite na družbenega tajnika ali na predsednika.

IZ URADA SLOVENSKE PODP. DR. SV. MOHORJA CHICAGO, ILL.

Naša prihodnja redna mesečnica se bo vršila v nedeljo dne 8. januarja točno ob pol dveh popoldan. Vabljeni ste, da se gotovo vdeležite v velikem številu.

Člani, ki dolgujete na assementu prosim, da to poravnate, kakor hitro mogoče. V nedeljo dopoldan bom na razpolago na domu, zato prosim da pridite plačati pred sejo, ako je mogoče.

Z januarjem bo assement mesečno po en dolar (\$1.00). V službi smrti se ne bodo dolarji več pobirali.

Dne 24. januarja priredi naša Družba svojo zabavo. Več o tem še pozneje.

Z sobratiskim pozdravom,

Jos. J. Kobal, tajnik

Firma A. Grdina in Sinovi

naznanja, da je prejela veliko zalogo

STENSKIH KOLEDARJEV

velikosti kakor so sedanj z novimi slikami, ki se menjajo mesečno.

Na željo odjemalcev bo firma pošiljala koledarje po pošti kamor bilo, zlasti pa še v staro domovino.

Za poslani koledar po pošti stane 25c. Odjemalci v Clevelandu jih pa dobijo zastonj. Naročila se jemljejo v obeh trgovinah za pohištvo:

6019 St. Clair Ave. in 15303 Waterloo Rd.

CLEVELAND, OHIO

Priglasite se za naročila takoj, da jih bodo vaši sorodniki v domovini prejeli še pred božičem.

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V CHICAGO

Louis J. Zefran

1941 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
Phone Canal 4611

NA RAZPOLAGO NOČ IN DAN!

— Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. Mrtvaška kapela na razpolago brezplačno. — Cene zmerne.

Učite se angleščine

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena in stane samo: **\$2.00**

Naročila sprejema

Knjigarna Amerikanski Slovenec

Chicago, Illinois 1849 W. Cermak Road,

Pisano polje

J. M. Trunk

Iveri.

Mažari so se zarinili ko klin med severne in južne Slovence in jih tako ločili. Ljudje, ki se bavijo z javnim življenjem, bi morali bolj študirati zgodovino, da bi vedeli, kakšno uničevalno vlogo so igrali ti Mažari prav do koncem svetovne vojske. Ali so za vselej izločeni? Težko. Že prej je bila krivda na Slovanih samih, ki so se pogosto klali med seboj in tako pomagali Mažarom in še drugim. Lepih dni ti Mažari ne morejo pozabiti, kakopak, in ko je zviti Mussolini zadnjič izrekel besedo o reviziji mej, so Mažari kar noreli od samega veselja, da se prošli lepi dnevi povrnejo. Zopet bi bili prizadeji Slovani v prvi vrsti, južni in severni, in zopet izgleda, da se ti Slovani v zadnjih letih niso dosti spametovali. Stvar ni iz trte izvita, in poleg Mussolinija je še Hitler, je Avstrija in mažarsko veselje ni neopravičeno.

Minis. predsednik Stojadinović se je na shodu v Skoplju dotaknil teh mažarskih upanj in Mussolinijevih namigavanj in izjavil, da hoče Jugoslavija braniti svoje meje, toraj ne le morda srbske in slovenske, temveč tudi hrvaške meje. Kako je zdaj pri Hrvatih, ve vsakdo. Zato se je obrnil Stojadinović tudi na dr. Mačka in dejal: "Vemo, da je dr. Maček in njegova stranka važna činjenica v domačih razmerah. Računamo s tem in se zanašamo, da bo dr. Maček spoznal potrebo sedanjosti in ne bo stavil nemogočih zahtev."

Nemogoče zahteve bi bila pač "slobodna in neodvisna" Hrvatska, kar bi pomenilo razdor Jugoslavije, žrtvovanje Slovencev. Ali dr. Maček sam to zahteva, je težko reči, očitno pa ostajajo pri tem drugi. Neki list meni: "Ovo izgleda, kao je diktaturaš upotre-

bio navadno prijetnje Mađara i njihovih zaveznika Talijana, da zastraši Mačeka in Hrvate, pak da pristanu na onu, što jim Beograd možda nudi, da se riješi hrvatsko pitanje." To bi pa povedalo, da Hrvatim ni za branitev mej kake Jugoslavije, sami bi opravili napram Mažarom in Talijanom, druge naj pa besvzame. Lepa bi bila taka korajža, ampak za resne ljudi je smešna in poleg tega grdo sebična.

Še je dr. Maček na Hrvatskem v politiki na prvem mestu, kakor so pokazale občinske volitve in ne drugače mogoče pri razmerah, kakršne so. Ampak iste volitve so pokazale tudi vsaj tupatam, da dr. Maček ni več vse. Postavili so na več krajih lastne kandidate zoper dr. Mačkove in zmagali. Tudi opozicija ima svoji psihologijo. Začetkoma je kruh opozicije vrlo sladak, vse ga zoba, polagoma pa postane ta kruh plesniv in hudo grenak. To utegne prav kmalu občutiti tudi opozicionalec dr. Maček, ako ostane pri opoziciji prav iz načela. Nekeč so Mladočehi skoraj jokali, da so šli v opozicijo, ker so videli svoj lastni grob pred seboj. Tako povsod, ako je opozicija le radi opozicije.

VOLNA IZ MLEKA

Skupina industrijcev v Lodzu je sklenila pogodbo z nekim italijanskim inženjerjem, ki živi na Poljskem in ki je izumil postopek, po katerem se iz mleka izdeluje umetna volna. Tovarna, ki jo bo zgradila ta družba, bo na leto izdelala milijon kilogramov umetne volne, to je 12 odstotkov vse poljske produkcije volne.

ZALOVO ZDRAVILO

ZA

ŽELODCNE ULJESE

Ne dopustite, da bi vam želodčne nerednosti vzele prijetno in normalno življenje, ki ga uživajo drugi! ZALOVO ZDRAVILO je v obliki tekočine, znanstveno sestavljeno, da nudi olajšavo za uljasa, "gastritis", kisloto izpehanje in podobne želodčne bolezni, na varen in naraven način. To je rezultat mnogoletnega laboratorijskega in kliničnega preiskovanja, ki sledi teoriji, da narava sama odzdravi vnete in oslabele dele, kadar se odstrani motnja od njih. Najbolj trdovratni slučajji polležejo pozitivni uspehi tega modernega sistema zdravljenja. Nadomestila prejšnje metode, ker njena uspeh daje skoraj takojšnjo olajšavo. ZALOVO ZDRAVILO ne zahteva stradalne diete in tudi ne vsebuje nobenih prisojstev, ki bi utvarjali navado ali bili škodljivi. Cena za steklenico \$3.50. Steklenica na poskušnjo za \$1. — Prodaja se od ZALESKI'S LABORATORIES, 7554 S. Halsted st., Chicago, in pri vseh neodvisnih lekarnah.

POZOR!

Kadar potrebujete premoga, drv, bi radi vozilnika za selitev, ali kak drug prevoz, tedaj me pokličite na telefon.

JOHN ŽELEZNIKAR

Auto Truki za splošni prevoz

2045 West 23rd Street, Chicago, Ill.

Tel. Canal 4534

DR. H. M. LANCASTER DENTIST

2159 West Cermak Rd.

(ogel Leavitt St.)

Tel. Canal 3817

CHICAGO, ILL.

DR. J. E. URSICH

ZDRAVNIK IN KIRURG

2000 W. Cermak Road

CHICAGO, ILL.

Uradne ure: 1—3 popoldne in 7

—8 zvečer izvzemši ob sredah.

Uradni telefon: Canal 4918

Reziđenci telefon: La Grange 3966

PO DNEVI NA RAZPOLAGO

CELI DAN V URADU.

SLOV. LICENZIRAN ELEKTRIČAR

Prevzemam vsakovrstna večja in manjša električna dela. — Nabavljam in prodajam vse vrste Električne "Fixtures" po zmrni ceni. Kadar rabite popravila luči, ali drugih električnih predmetov, me samo pokličite na telefon: HAYMARKET 4055

MILAN MEDEN

1823 W. Cermak Rd.

CHICAGO, ILL.

ROJAKI SLOVENC!

Kadar želite o. krasiti grobove svojih dragih, ne pozabite, da imate na razpolago lastne rojake.

Postavljam in izdelujem vse vrste nagrobne spomenike v vseh naseljenih državah Illinois. Cene zmerne, delo jamčeno, postrežba solidna. S. orisporočam!

Kadarkoli nameravate kupiti nagrobni spominski kamen, pišite na popisane za vsa pojasnila in za cene. V Vašo korist bo.

Joseph Slapničar

SLOVENSKI KAMNOSEK

1013 North Chicago Street,

JOLIET, ILL.

Telefon 2-4787

TISKOVINE

vse vrste za društva, organizacije in posameznike izdeluje točno in lično naša tiskarna. — Prestavljamo iz slovenščine na angleško in obratno. Cene zmerne.

Tiskarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST CERMAK ROAD,

CHICAGO, ILLINOIS

Najboljše pivo

oote pill na partijah, društvenih veseljih, piknikih, če naročite "MONARCH" pivo od

JOHNA KOČHEVARJA

West Side Distributor of

MONARCH BEER

2215 W. 23rd Street

CHICAGO, ILL.

Telefon Canal 5177